

ปริทรรศน์หนังสือ

ทุน วัง คลัง (คักติ) นา

: สมรรถุมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐาน
ของอภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณพเขต.

วัชรชัย วิวัฒน์คุณากร¹, ภูริทัศน์ ชาทิน้ำเพชร² ปิยะนันต์ จันทรแหกหล้า³

Watchalachai Wiwatkunakorn¹, Phurithut Chatnamphet²

Piyanun Chankhaekla³

Received: 2022-07-20 Revised: 2022-08-3 Accepted: 2022-08-10

¹ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

² อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

³ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

บทนำ

เมื่อกาลล่วงถึงทุน วัง คลังนั้น ภาพจำของคนส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปกครองในสมัยอดีตที่มีการปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่อำนาจในการปกครองการบริหารราชการทรัพยากรของรัฐอยู่ภายใต้อำนาจการบริหารราชการของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ รัฐสยามตั้งแต่สมัยอยุธยาได้มีการติดต่อการค้า การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การจัดเก็บภาษีอากร การจัดระเบียบการปกครอง หรือการสร้างเมืองใหม่ในเขตหัวเมืองต่างๆ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากร จัดสรรทรัพยากรของรัฐอย่างมาก ภายใต้กลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองของรัฐสยาม ประเด็นที่สำคัญของรัฐคือ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน 2475 รัฐสยามมีรัฐธรรมนูญแห่งรัฐที่เป็นกฎหมายสูงสุดที่กำหนดให้สยามมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย พร้อมทั้งมีสิทธิ เสรีภาพ ความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเฉพาะพลเมืองสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการครอบครองที่ดินในการดำรงชีพ ประกอบอาชีพ หรือสร้างฐานเศรษฐกิจในชุมชนพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งในภูมิภาคต่างๆ ของรัฐอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน

ทุน วัง คลัง (ศักดิ์) นา

: สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐาน

หนังสือเรื่อง ทุน วัง คลัง (ศักดิ์) นา : สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐาน ของอภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณห์เกตุ นั้นได้นำเสนอประเด็นที่น่าสนใจ และมีข้อมูลเนื้อหาที่น่าสนใจต่อนักศึกษา นักวิชาการ หรือบุคคลที่สนใจในมิติความเหลื่อมล้ำทางสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมืองอย่างยิ่ง โดยผู้เขียนได้มีการแบ่งบท หรือส่วนต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนที่ร้อยเรียงบ่งชี้ให้เห็นความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ของประวัติศาสตร์รัฐสยาม ที่มีการใช้อำนาจ การปกครองสัมพันธ์กับความเหลื่อมล้ำทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง แม้ว่าประเทศไทยจะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจอยู่ประชาชนแล้วก็ตาม ซึ่งในบางช่วงของรัฐบาลมีแนวคิดของการจัดสรรงบประมาณ ที่ดิน สวัสดิการพื้นฐานของรัฐจะสู่สาธารณะหรือกระจายสู่ประชาชนเพิ่มขึ้น แต่ในบางช่วงเวลา เช่นกันทรัพยากรที่ดิน หรือแนวนโยบายการคลังอย่างเกี่ยวเนื่องกับกลุ่มชนชั้นนำที่ไม่ได้

กระจายสู่พลเมืองอย่างที่เราควรจะเป็นและทวีความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นและแนวโน้มของทรัพยากรจะกระจุกตัวในบางกลุ่มอำนาจด้วยเช่นกัน

สำหรับหนังสือ ทุน วัง คลัง (ศักดิ์) นา : สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐานของอภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณห์เทศ ได้นำเสนอสาระที่น่าสนใจในสารบัญชแบ่งออกเป็น 6 ส่วน

ส่วนแรก เป็นส่วนบทนำ ได้อธิบายเศรษฐกิจแบบตลาดก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง (พ.ศ. 2398)

ส่วนที่สอง เป็นส่วนที่ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงระบบกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิต ความเหลื่อมล้ำกับความขัดแย้งทางการเมือง โดยมีประเด็นย่อยสำคัญคือ การบุกเบิกจับจองที่ดินเพื่อการเพาะปลูก การถือครองที่ดิน (ความเหลื่อมล้ำแห่งยุคเศรษฐกิจสมัยใหม่) การรับรองระบบกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยรัฐ ขนชั้นเจ้าที่ดินและอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะของรัฐ และการเปลี่ยนแปลงที่ดินหลัง 2475 และการโต้กลับของชนชั้นปกครองเก่า เป็นต้น

ส่วนที่สาม ว่าด้วยเรื่องพระราชอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของสถาบันกษัตริย์ ศูนย์กลางแห่งความขัดแย้งทางเศรษฐกิจระหว่างชนชั้นปกครองเก่ากับชนชั้นปกครองใหม่ มีประเด็นเพิ่มเติมที่สำคัญเช่น ภูมิหลังและการประเมินมูลค่าทรัพย์สินของพระคลังข้างที่ วาตะและความขัดแย้งว่าด้วยพระราชอำนาจในการจัดการทรัพย์สินของสถาบันกษัตริย์

ส่วนที่สี่ ว่าด้วยเรื่อง ปฏิรูประบบการคลัง:จากผลประโยชน์ของชนชั้นปกครองการกระจายสู่ประชาชน ประเด็นว่าด้วยระบบการคลังก่อนการปฏิวัติ 2475 ระบบการคลังกับความเหลื่อมล้ำภายใต้การรวมศูนย์อำนาจของชนชั้นปกครอง พัฒนาการและผลกระทบของภาษีและอากรที่สำคัญประมุขแห่งรัฐ ความมั่นคง และการพัฒนา: แนวโน้มและความเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐ

ส่วนที่ห้า ว่าด้วยเรื่องการศึกษาและสาธารณสุข หนทางแห่งการปฏิรูปสวัสดิการสังคม ประเด็นว่าด้วยการศึกษาเพื่อชนชั้นนำหรือเพื่อมวลชน “สาธารณสุข” จากแนวคิดการกุศลสู่โครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพ

และส่วนสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงทางสถาบันกับความเหลื่อมล้ำ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเมือง สถาบันทางเศรษฐกิจกับความเหลื่อมล้ำ

สรุป

หนังสือ ทุน วัง คลัง (ศักติ) นา : สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐานของอภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณหฤเตศ เป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่ทางคณะผู้ปริวรรตหนังสือเห็นสอดคล้องตรงกันว่า เป็นหนังสือทางรัฐศาสตร์ทางประวัติศาสตร์ชิ้นหนึ่งที่สำคัญที่มุ่งอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจถึงการจัดสรรทรัพยากรของรัฐในอดีต การช่วงชิงอำนาจทางการเมืองและการบริหารให้ได้มาซึ่งทรัพยากรสาธารณะของรัฐสำหรับกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง เมื่อพิจารณาจากข้อมูลตารางทางสถิติ การจำแนกแจกแจงข้อมูลกราฟต่างๆ ในหนังสือบ่งชี้ให้เห็นว่าอำนาจอธิปไตยจากการเมืองภาคประชาชนส่งผลทำให้การจัดสรรทรัพยากรแห่งเกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนส่วนใหญ่ และในบางช่วงของการเปลี่ยนแปลงอำนาจทางการเมืองที่อยู่ในคณะบุคคลทรัพยากรของรัฐจะเอื้อเฉพาะบางกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในขณะนั้น ดังนั้นหนังสือ ทุน วัง คลัง (ศักติ) นา : สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐานของอภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณหฤเตศ เป็นหนังสือที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการอธิบายประเด็นว่าด้วยเรื่อง ทุน วัง คลัง (ศักติ) นา

อ้างอิง

อภิชาติ สถิตนิรามัย และอิสร์กุล อุณหฤเตศ.(2564).ทุน วัง คลัง (ศักติ) นา : สมรภูมิเศรษฐกิจการเมืองไทยกับประชาธิปไตยที่ไม่ลงหลักปักฐาน. กรุงเทพฯ: มติชน.